

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-1-29 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 09-34/797-200
Karar Tarihi : 5.8.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: İsmail Atalay YOLCU, Tuğçe KOYUNCU

C. ŞİKAYET EDEN : Özufuk Petrol Ürünleri Tic. Ltd. Şti.

20

Temsilcisi Av. Murat Başman
Meşrutiyet Cad. No:19 D:1 Beyoğlu/İstanbul

D. HAKKINDA İLK İNCELEME

YAPILAN : Petrol Ofisi A.Ş.
Eski Büyükdere Cad. No:37 B Blok Ayazağa/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Petrol Ofisi A.Ş. lehine tesis edilen intifa hakkının 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a aykırı olduğu iddiası.

30

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikâyet dilekçesinde özetle; Özufuk Petrol Ürünleri A.Ş. (Özufuk)'nin maliki olduğu taşınmaz üzerinde Petrol Ofisi A.Ş. (POAŞ) lehine 23.10.1998 tarihinden itibaren 25 yıl süreyle intifa hakkı tesis edildiği, 2002/2 sayılı Tebliğ uyarınca bayilik sözleşmelerinin süresinin 5 yılı aşamayacağı, taraflar arasında 5 yıllık bayilik sözleşmesi bulunmasına rağmen intifa hakkı sebebiyle rekabet yasağı süresinin fiilen uzadığı belirtilerek, Rekabet Kurulunun almış olduğu kararlara göre, 18.9.2005 tarihinden önce yapılmış ve süresi 5 yılı aşan intifa sözleşmelerinin "azami hadde indirme ilkesi" gereğince 18.9.2010 tarihine kadar Tebliğ'de yer alan muafiyetten yararlanabileceğine ve bu tarihten sonra muafiyet koşullarının ortadan kalkacağına, 18.9.2010 tarihinden sonra intifa hakkı çerçevesinde bayilerin intifalarının kaldırılmayarak yeniden sözleşmelerinin yenilenmesi doğrultusunda zorlanması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem başlatılacağına şikâyet edilene bildirilmesine karar verilmesi talep edilmiştir.

40

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 27.3.2009 tarih ve 2231 sayı ile giren bildirim üzerine hazırlanan 26.6.2009 tarih ve 2009-1-29/BN-09-İAY sayılı Bilgi Notu Rekabet Kurulu'nun 1.7.2009 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 40/1'inci maddesi uyarınca POAŞ. hakkında önaraştırma açılmasına karar verilmiştir. İlgili karar üzerine hazırlanan 24.7.2009 tarih ve 2009-1-29/ÖA-09-İAY sayılı Önaraştırma Raporu, 28.7.2009 tarih, REK.0.05.00.00-110/143 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-34 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- Taraflar arasındaki istasyonlu bayilik ve otogaz bayilik sözleşmeleri ve bunlarla bağlantılı 23.10.1998 tarihli intifa senedinin, 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı, bu nedenle bu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığı,
 - 18.9.2010 tarihinden sonra taraflar arasında mevcut olan “rekabet yasağına dayalı iktisadi ilişki”nin her iki tarafın da rızası olmaksızın herhangi bir sebeple uzatılmaya zorlanması halinde 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edileceği hususunun POAŞ’a bildirilmesi gerektiği,
- görüşü ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Dosya kapsamında yapılan incelemelerde, POAŞ ile Özufuk arasında 28.10.1998 tarihinde akaryakıt bayilik sözleşmesi imzalandığı, 7.10.2006 tarihinde beş yıl süreyle geçerli olmak üzere istasyonlu bayilik sözleşmesi ve 31.12.2008 tarihinde yine beş yıl süreyle geçerli olmak üzere otogaz bayilik sözleşmesi imzalandığı, ayrıca 23.10.1998 tarihli resmi senetle, 25 yıl süreyle geçerli olmak üzere POAŞ lehine intifa hakkı tesis edildiği anlaşılmaktadır.

Yargı kararları, Rekabet Kurulunun Total-Akdağ kararı ve sonrasında almış olduğu 5.3.2009 tarihli Barbaros-Alpet, Polpet-Moil kararları uyarınca, POAŞ ile Özufuk arasındaki 7.10.2006 tarihli başvuru konusu bayilik sözleşmesi ile 23.10.1998 tarihli intifa hakkı tesisine ilişkin resmi senedin, 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi anlamında birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Söz konusu anlaşmalar bir bütün olarak ele alındığı takdirde, söz konusu dikey anlaşmanın 2002/2 sayılı Tebliğ’in 5. maddesinde öngörülen beş yıllık süreyi aşar nitelikte rekabet etmeme yükümlülüğü içerdiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Rekabet Kurulunun, akaryakıt sektörüne yönelik olarak yapılan önaraştırma neticesinde aldığı 15.11.2006 tarih ve 06-84/1059-306 sayılı kararında, yine Kurul tarafından alınmış olan Total-Mevlana kararına atıfla, rekabet yasağına ilişkin olarak yapmış olduğu değerlendirmede, 18.9.2005 tarihinden önce yapılmış olan ve bu tarih itibarıyla kalan süreleri beş yılı aşan anlaşmaların 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma ve uygulama süresi bulunduğu belirtilmiştir.

Buna göre POAŞ ile Özufuk arasındaki dikey ilişkiye esas teşkil eden ilk anlaşma olan 23.10.1998 tarihli intifa hakkı tesisine ilişkin resmi senet ile 7.10.2006 tarihli istasyonlu bayilik sözleşmesi ve 31.12.2008 tarihli otogaz bayilik sözleşmesinden oluşan dikey anlaşma bütünü, 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetten yararlanacak ve 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesindeki yasaklama hükmü uygulanmayacaktır. 18.9.2010 tarihine kadar taraflar müzakere ederek mevcut sözleşmeleri sonlandırmak suretiyle, beş yılı aşmayacak şekilde yeni bayilik sözleşmesi ve bu süre ile uyumlu olarak yeni intifa sözleşmesi akdedilebilecektir.

Dolayısıyla şikâyet konusuyla ilgili olarak bu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığı, 18.9.2010 tarihinden sonra ise taraflar arasında mevcut olan “rekabet

yasağına dayalı dikey ilişki”nin, her iki tarafın da rızası olmaksızın herhangi bir sebeple uzatılmaya zorlanması halinde 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edileceği kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

- 110
1. Taraflar arasındaki bayilik ve otogaz bayilik sözleşmeleri ve bunlarla bağlantılı 23.10.1998 tarihli intifa senedinin, 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey anlaşmalara ilişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına, bu nedenle bu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığına,
 2. 18.9.2010 tarihinden sonra taraflar arasında mevcut olan “rekabet yasağına dayalı iktisadi ilişki”nin her iki tarafın da rızası olmaksızın herhangi bir sebeple uzatılmaya zorlanması halinde 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edileceği hususunun Petrol Ofisi A.Ş.’ye bildirilmesine

120

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Başkan V.
Prof.Dr.Nurettin KALDIRIMCI

Mehmet Akif ERSİN

Doç. Dr. Mustafa ATEŞ

İsmail Hakkı KARAKELLE

Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY

Murat ÇETİNKAYA

Reşit GÜRPINAR